ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਉਦੈ ਸਿੰਘ

(2019 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 524)

26 ਮਾਰਚ, 2019

[ਡਾ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 1927: ਐਸ.ਐਸ. 52 (1983 ਦੇ ਐਮਪੀ ਐਕਟ 25 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ), 52ਏ - ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ - ਚੰਬਲ ਨਦੀ ਤੋਂ ਰੇਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੁਦਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਟਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਟਰਾਲੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ - ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। 52(3) - ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ। ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ 451 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. 52 ਅਤੇ 52ਏ - ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਬਤ ਵਾਹਨ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ 451 ਸੀਆਰਪੀਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼। 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973 - ਐੱਸ.ਐੱਸ. 451, 482.

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਫੜੇ ਗਏ: 1.1 ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 1927 ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਖਵੇਂ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜੰਗਲ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ, ਉਪਜ, ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੰਦ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ

ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ। ਜ਼ਬਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ: ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦ, ਵਾਹਨ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 9][166-ਡੀ- ਐੱਚ; 167-ਏ-ਡੀ]

1.2 ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ, ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਬੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 53 ਧਾਰਾ 52 ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ 2010 ਦੇ ਐਮਪੀ ਐਕਟ 7 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 53 ਨੇ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ, ਜਦੋਂ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਜੁਰਮ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 60 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵੈ-ਮੋਟੂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ। 52-ਬੀ ਅਧੀਨ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ। [ਪੈਰਾ 10][167-ਡੀ; 169-ਬੀ; 171-ਏ-ਬੀ]

1.3 ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52(2) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੁਰਮ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ। ਧਾਰਾ 52(2) ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 55 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਸਮੇਤ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ, ਧਾਰਾ 52, 52-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜ਼ਬਤ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ, 52-ਬੀ ਅਤੇ 52-ਸੀ. [ਪੈਰਾ 12, 13][173-ਡੀ-ਜੀ; 174-ਬੀ-ਡੀ]

1.4 ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 55 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 55 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੰਦ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨ, ਵਸਤੂਆਂ ਆਦਿ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। , 52-ਏ, 52-ਬੀ ਅਤੇ 52-ਸੀ. [ਪੈਰਾ 14][174-ਐੱਫ-ਜੀ]

1.5 ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 52(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਜੰਗਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੰਦਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 52(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 52-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਧਾਰਾ 52-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਸੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ (ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। , 52-ਏ ਅਤੇ 52-ਬੀ) ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ, ਡਿਲੀਵਰੀ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਸੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1927 ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਚਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 61 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4)(ਏ) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਧਾਰਾ 52-ਸੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੱਟੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1927 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਯੋਜਨਾ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੱਡੀ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 451

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 26][185-ਏ-ਐੱਚ; 186-ਏ-ਬੀ]

1.6 ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1927 ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਇੱਕ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਮਿਲਿਤ ਹਨ। ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਟੀਚਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 48ਏ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51ਏ(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਰਜ਼ ਹਨ। ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਕੇ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਾਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਸੋਧ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਰੋਕ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਹਰ ਦਿਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਦਾ ਲਈ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 27, 28][186- ਬੀ-ਐੱਫ]

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਧੁਕਰ ਰਾਓ (2008) 14 SCC 624 : [2008] 1 SCR 413; ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਫਾਰੈਸਟ ਅਫਸਰ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਵੀ. ਸੁਧਾਕਰ ਰਾਓ (1985) 4 SCC 573 : [1985] 3 Suppl. SCR 680 ; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਏ ਕੁੰਚਿੰਦਮੈਡ (2002) 9 SCC 90 : [2002] 3 SCR 162 ; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਰਾਣਾ (2004) 4 SCC 129 : [2004] 1 SCR 870; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਾਲੋ ਬਾਈ (2017) 14 SCC 502 ; ਏਪੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੀਕੇ ਮੁਹੰਮਦ (1978) 1 ਏਪੀਐਲਜੇ 391; ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਬਨਾਮ ਵਣ ਰੇਂਜ ਅਫਸਰ, ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੁਐਡ, ਰਾਏਕੋਟੀ (1980) 1 ਏLT 8 ; ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਐਮਪੀ ਰਾਜ (1995) ਏਆਈਆਰ

(ਐਮਪੀ) 1 ; ਰਾਮਕੁਮਾਰ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 18818 ਆਫ਼ 2017 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 15.02.2018 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2008] 1 SCR 413 ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1985] 3 ਸਪਲ. SCR 680 ਨੂੰ ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[2002] 3 ਐਸਸੀਆਰ 162 ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2004] 1 SCR 870 ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2017) 14 SCC 502 ਨੇ ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

(1978) 1 ਏPLJ 391 ਪੈਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

(1980) 1 ਏLT 8 ਪੈਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(1995) ਏIR (MP) 1 ਨੇ ਪੈਰਾ 24 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 524।

29.07.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਐਮ.ਪੀ. ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਮਿਸ. ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 5171/2011।

ਨਾਲ

2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 525 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1362-1363 ਅਤੇ 2012 ਦੀ 1364

ਵਰੁਣ ਕੇ. ਚੋਪੜਾ, ਡੀ. ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਗੁਰਤੇਜ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜਿਤੇਸ਼ ਪੀ. ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਵੀਨਾ ਗੌਤਮ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਡਾ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.

1. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ।

2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 524 @ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 2002 ਦੀ 2001:

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਬੈਂਚ ਦੇ 29 ਜੁਲਾਈ 2011 ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ 19731 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਮੋਰੇਨਾ ਦਾ 16 ਜੂਨ 2011 ਦਾ ਹੁਕਮ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ 2, ਅੰਬਾਹ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਟਰਾਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੰਬਲ ਨਦੀ ਤੋਂ ਰੇਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੁਦਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। .

3. 26 ਮਾਰਚ 2011 ਨੂੰ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਫਸਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਟਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਟਰਾਲੀ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਂਕਚੂਰੀ, ਚੰਬਲ ਵਿਖੇ ਦਲਜੀਤ ਪੁਰਾ ਘਾਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਾਸ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 19273 ਦੀ ਧਾਰਾ 41, 52 ਅਤੇ 52-ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 27, 29, 39 (1) (ਡੀ), 51 ਅਤੇ 52 ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਟਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਟਰਾਲੀ ਨੂੰ ਰੇਤ ਸਮੇਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1972 ਦਾ। ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 1927 ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ 27 ਮਾਰਚ 2011 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਅੰਬਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 4 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਬਤ ਵਾਹਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 2011 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨ 6 ਨੂੰ 16 ਜੂਨ 2011 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਮੋਰੇਨਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਬੈਂਚ 'ਤੇ. 29 ਜੁਲਾਈ 2011 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

4. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਮਧੂਕਰ ਰਾਓ8 ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਧੂਕਰ ਰਾਓ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕੇਸ 1983 ਦੇ ਐਮਪੀ ਐਕਟ 25 ਦੁਆਰਾ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ

ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1927 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 52(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 52 ਅਤੇ 52-ਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ)। ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

(i) ਮੰਡਲ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਵੀ. ਸੁਧਾਕਰ ਰਾਓ9,

(ii) ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਏ ਕੁੰਚਿੰਦਮਦ10,

(iii) ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਰਾਣਾ 11; ਅਤੇ

(iv) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਾਲੋ ਬਾਈ 12।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ:

(i) ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਜ ਸਾਰੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨਾਂ, ਰੱਸੀਆਂ, ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ. ਸੈਕਸ਼ਨ 52(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼;

(ii) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ, 1983 ਦੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਐਕਟ 25 ਨੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੰਗਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਮੂਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1983 ਦੇ ਐਮਪੀ ਐਕਟ 25 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਪਰਾਧ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ, 1983 ਦੇ ਐਮਪੀ ਐਕਟ 25 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ

ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(iii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 52 ਅਤੇ 52-ਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 52 (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜ਼ਬਤ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(iv) ਸੁਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਰਾਣਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 52(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਵਾਹਨ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਰਿਹਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(v) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਿਲਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੌਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 48-ਏ ਅਤੇ 51-ਏ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਮਨ ਵਿੱਚ.

6. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ 13 ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਧਿਆਏ IX, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ

ਕਰਦਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ:

(i) ਧਾਰਾ 52(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ। "ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ" ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ "ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਸਮੀਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ;

(ii) ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 52(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 52(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(iii) ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਬਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52(4) ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਬਤ ਨਾ ਹੋਵੇ;

(iv) ਧਾਰਾ 52- ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਧਾਰਾ 52(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਹੈ; ਅਤੇ

(v) ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿੱਧੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਦੀ ਹੈ।

7. ਵਿਰੋਧੀ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

8. ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਅਧਿਆਇ IX ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 52 ਨੂੰ 1983 ਦੇ ਐਮਪੀ ਐਕਟ 25 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

"52. ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

(1) ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਖਵੇਂ ਜੰਗਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜੰਗਲ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਦ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨ, ਰੱਸੀਆਂ, ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੈ, ਬਲਕ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਸਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਆਫ਼ ਫਾਰੈਸਟ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਣਜਾਣ ਹੈ, ਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਤ ਉਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ.

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲ-ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਰੱਸੀਆਂ, ਜੰਜ਼ੀਰਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਮੇਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਸਰਕਲ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਉਪਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ- (ਏ) ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (ਬੀ) ਉਸ

ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ; (c) ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ; ਅਤੇ (ਡੀ) ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ।

(5) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਜ਼ਾਰ, ਵਾਹਨ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਰੱਸੀਆਂ, ਜੰਜੀਰਾਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸਤੂ (ਜਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ (b) ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦ, ਵਾਹਨ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਰੱਸੀਆਂ, ਜੰਜੀਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੰਗਲ-ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(6) ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ 'ਸੁਓ ਮੋਟੂ' ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗੀ। -ਏ.

(7) ਜਿੱਥੇ ਕੇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖੁਦ ਜ਼ਬਤੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਗਲੀ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

9. ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਖਵੇਂ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜੰਗਲ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ, ਉਪਜ, ਉਪਜ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਦਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜੁਰਮ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ। ਜ਼ਬਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ:

(i) ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(ii) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ;

(iii) ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

(iv) ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦ, ਵਾਹਨ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 10. ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

“52-ਏ. ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ।-

(1) ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਹੁਕਮ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਫ਼ੀਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੁਆਰਾ ਜੰਗਲਾਤ ਸਰਕਲ ਦੇ

ਜੰਗਲਾਤ ਸਰਕਲ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ। - (1) ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ “ਸੁਓ ਮੋਟੂ” ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਸੁਓ ਮੋਟੂ" ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਜੋ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ , ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ "ਸੁਓ ਮੋਟੂ" ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜੇਗੀ।

(4) ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ, ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ (ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ) ਲਈ "ਅੰਤਰਿਮ" ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(5) ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(6) ਅਪੀਲ ਜਾਂ "ਸੁਓ ਮੋਟੂ" ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇਗੀ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਉਲਟਾਉਣ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲੀ

ਅਥਾਰਟੀ, ਜੇ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜਾਂ "ਸੁਓ ਮੋਟੂ" ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਚਿਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੋ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੋ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ।

(8) ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਪਰਿਣਾਮਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਅਨੁਪਾਲਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਰੂਪ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ, ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਬੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਬੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

“52-ਬੀ. ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ।

(1) ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੱਖ, ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ, ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਿਸਦਾ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ।—ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਉਲਟਾ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

(4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੋਰੰਜਨ, ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਮਨੋਰੰਜਨ, ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 (1974 ਦਾ ਨੰਬਰ 2)।

(5) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (1974 ਦਾ ਨੰਬਰ 2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਸੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:

“52-ਸੀ. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਾਰ, ਆਦਿ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਅਧੀਨ।—

(1) ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਬਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ (ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52, 52-ਏ ਅਤੇ 52-ਬੀ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਕੋਲ ਕਬਜ਼ੇ, ਡਿਲੀਵਰੀ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 52 ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ।—ਜਿੱਥੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਜੰਗਲਾਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੱਟੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਧਾਰਾ 61 ਅਧੀਨ ਬਚਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਧਾਰਾ 53 ਧਾਰਾ 52 ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ:

"53. ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।- ਰੇਂਜਰ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਜ਼ਾਰ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਾਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ

ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ 2010 ਦੇ ਐਮਪੀ ਐਕਟ 7 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 53 ਨੇ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ, ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ. ਸੈਕਸ਼ਨ 60 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵੈ-ਮੋਟੂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ.

11. ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਾਂ ਫਲੋ ਚਾਰਟ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ:

ਫਲੋ ਚਾਰਟ I: ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ
ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) - ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਉਪਜ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਦ, ਰੱਸੀਆਂ, ਵਾਹਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ.
ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)
ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ, ਤੁਰੰਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਣ।
ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ. ਜਾਂ ਜੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਥੋਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (3)

ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰੋ। ਗੱਡੀ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (4)
ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦਾ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ।
ਉਪ-ਧਾਰਾ (5)
ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦ, ਵਾਹਨ, ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਏ - ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ - ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਬੀ - ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ - (i) ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। (ii) ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਉਲਟਾ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਸੀ - ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ - (i) ਧਾਰਾ 52, 52-ਏ ਅਤੇ 52-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ, ਨਿਪਟਾਰੇ, ਵੰਡ, ਜਾਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਓ। (ii) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਚਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 53 - ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਇੱਕ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਰੇਂਜਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 60 - ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗੀ: (i) ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਅਧੀਨ 'ਸੁਓ ਮੋਟੋ' ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। (ii) ਧਾਰਾ 52-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ।

12. ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਵੱਖ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼। ਸੈਕਸ਼ਨ 52(2) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੁਰਮ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ। ਧਾਰਾ 52(2) ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: “54. ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ।- ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸਾਰੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਉਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

13. ਸੈਕਸ਼ਨ 55 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 52, 52- ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਸਮੇਤ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਜ਼ਬਤ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਏ, 52-ਬੀ ਅਤੇ 52-ਸੀ:

"55. ਜੰਗਲ-ਉਤਪਾਦ, ਔਜ਼ਾਰ, ਆਦਿ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।- (1) ਸਾਰੀਆਂ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਦ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ , ਵਾਹਨ, ਰੱਸੀਆਂ, ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸਤੂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲ-ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 52, 52-ਏ, 52-ਬੀ ਅਤੇ 52-ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਜੰਗਲ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ। (2) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਬਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

14. ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 55 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 55 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੰਦ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨ, ਵਸਤੂਆਂ ਆਦਿ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। , 52-ਏ, 52-ਬੀ ਅਤੇ 52-ਸੀ.

15. ਸੈਕਸ਼ਨ 56 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਚਾਰਜ ਇੱਕ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ , ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

16. ਧਾਰਾ 57 ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 58 ਧਾਰਾ 52 ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

17. ਸੈਕਸ਼ਨ 59 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 55, 56 ਜਾਂ 57 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 60 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੋਝ

18. ਹੇਠਾਂ ਫਲੋ-ਚਾਰਟ II ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:

ਫਲੋ ਚਾਰਟ II: ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ 52(2) - ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 54 52(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰੇਗਾ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 52(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 55 ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ, ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਔਜ਼ਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਜੋ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 52, 52-ਏ, 52-ਬੀ ਅਤੇ 52-ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ।

ਧਾਰਾ 56 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਜ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ - ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜੋ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਚਾਰਜ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 57 ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਸਮਝੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 58 ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 59 ਧਾਰਾ 55, 56 ਜਾਂ 57 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 60(2) ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਾਰੇ ਬੋਝਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗੀ।

19. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਜੀ.ਵੀ. ਸੁਧਾਕਰ ਰਾਓ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ 1985 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਟੇ ਗਏ ਜੰਗਲੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 1967 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ, ਐਕਟ ਦੇ

ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏਪੀ ਬਨਾਮ ਪੀਕੇ ਮੁਹੰਮਦ 14 ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਬਨਾਮ ਵਣ ਰੇਂਜ ਅਫਸਰ, ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੁਐਡ, ਰਾਏਚੋਟੀ 15 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 1967 ਨੇ ਦੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਧਾਰਾ 44 (2ਏ)16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ 20 ਜਾਂ 2917 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ:

“14. ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਂਡਈਆ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਪੁੰਨਿਆ, ਜੇ. ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਬਨਾਮ ਫੋਰੈਸਟ ਰੇਂਜ ਅਫਸਰ, ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੁਐਡ, ਰਾਇਚੋਟੀ [(1980) 1 ਏਲਟ 8] ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਰੈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜੇ. ਪੀ.ਕੇ. ਮੁਹੰਮਦ ਕੇਸ [(1978) 1 ਏਪੀਐਲਜੇ 391], ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2-ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਐਕਟ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਜਾਂ 29 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਬੇਰਹਿਮ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 44 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2-ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਟੀ ਗਈ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਸਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇੱਕ ਜੰਗਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

20. 2002 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੇ.ਏ. ਕੁੰਚਿੰਦਾਮੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1963 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੰਗਲਾਤ ਉਪਜ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7118 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 62, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਹੈ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 71-ਜੀ19 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਕਰਨਾਟਕ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ 18 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੈਰ ਰੁਕਾਵਟ ਧਾਰਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਡੀ ਪੀ ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ:

"23. ਕਰਨਾਟਕ ਜੰਗਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ/ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਜੰਗਲਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਏ ਗਏ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੰਗਲਾਤ ਉਪਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੰਤਰਿਮ ਹਿਰਾਸਤ / ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਉਪਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਹਿਰਾਸਤ/ਰਿਲੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ

ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਹਿਰਾਸਤ/ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

24. ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਉਭਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਨ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਨ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਕਸਟਡੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ।

21. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2004 ਵਿੱਚ ਸੁਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਰਾਣਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ, 1927 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 59-ਏ ਤੋਂ 59-ਜੀ 20 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜ਼ਬਤ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"31. ਇੱਕ ਵਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59-ਜੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। "

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

22. 2017 ਵਿੱਚ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਨ ਉਪਜ (ਵਿਆਪਰ ਵਿਨਿਯਮ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1969 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਲੇ ਬਾਈ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ, ਸੈਕਸ਼ਨ 15- ਏ ਤੋਂ 15-

ਡੀ21 ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੀ.ਵੀ. ਸੁਧਾਕਰ ਰਾਓ (ਸੁਪਰਾ), ਜਸਟਿਸ ਐਨਵੀ ਰਮਨਾ ਸਮੇਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ:

"23. ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਦੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਪਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਹੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ”

23. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 2008 ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਬਨਾਮ ਮਧੁਕਰ ਰਾਓ 22 ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1972 ਦੀ ਧਾਰਾ 50(1)(ਸੀ)23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਬੇੜੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਬਿਤ. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1972 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਐਮਪੀ ਸੋਧਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਸੁਧਾਕਰ ਰਾਓ, ਕੁੰਚਿੰਦਮਦ, ਸੁਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਕਾਲੋ ਬਾਈ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ਼ ਵਾਰਡਨ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਫ਼ਸਰ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੰਦੀ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਵਸਤੂ, ਮਾਸ, ਜ਼ਬਤ ਕਰੋ। ਟਰਾਫੀ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ, ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਕਤੂਬਰ 199124 ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਾਰਡਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਵਾਹਨ, ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ 1991 ਵਿੱਚ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਬੰਧਕ ਜਾਨਵਰ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1972 ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 50 ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਕੁੰਚਿੰਦਾਮੇਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਰਨਾਟਕ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1963 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮਧੂਕਰ ਰਾਓ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੰਗਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਉਪਬੰਧ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕੁੰਚਿੰਦਮੈਡ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1963 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

24. ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 1983 ਦੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਐਕਟ 25 ਦੁਆਰਾ ਜੰਗਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਬਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“...ਅਪਰਾਧਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਪਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ...”

ਰਾਜ ਸੋਧ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"...ਜਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਸਫਲ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 1983 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੰਪੱਤੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। 1983 ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਵਾਹਨ ਹੁਣ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ...”

25. ਰਾਮਕੁਮਾਰ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 27 ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਭਰਾ ਜਸਟਿਸ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਮਪੀ ਮਾਈਨਰ ਮਿਨਰਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 53 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ 1996.

26. ਐਮਪੀ ਐਕਟ 25 ਆਫ਼ 1983 ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1927 ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 15 ਫਰਵਰੀ 2018 ਨੂੰ 2017 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 26 (1995) ਏਆਈਆਰ (ਐਮਪੀ) 1 27 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 18818 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਜੰਗਲੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 52(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਜੰਗਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੰਦਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਤ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 52(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 52-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਧਾਰਾ 52-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਸੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਪੀਲੀ

ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ (ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। , 52-ਏ ਅਤੇ 52-ਬੀ) ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ, ਡਿਲੀਵਰੀ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52-ਸੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1927 ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਚਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 61 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4)(ਏ) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ, ਧਾਰਾ 52-ਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1927 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਕੀਮ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੱਡੀ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

27. ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ 1927 ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਇੱਕ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਮਿਲਿਤ ਹਨ। ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 48 ਏ 28 ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51 ਏ (ਜੀ)29 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਕੇ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਾਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਸੋਧ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਰੋਕ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ

ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਹਰ ਦਿਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਦਾ ਲਈ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

28. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 2011 ਦੇ ਐਮਸੀਆਰਸੀ 5171 ਵਿੱਚ 29 ਜੁਲਾਈ 2011 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 525 @ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 5413 of 2013:

29. 2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ @ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 2001 ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, 2009 ਦੇ ਐਮਸੀਆਰਸੀ ਨੰਬਰ 1818 ਵਿੱਚ 7 ਜੁਲਾਈ 2011 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1364:

30. ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ @ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 2001, 2001 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, 2009 ਦੇ ਐਮਸੀਆਰਸੀ ਨੰਬਰ 2634 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ 7 ਜੁਲਾਈ 2011 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1362-63:

31. 2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ @ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 2001 ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 7 ਜੁਲਾਈ 2011 ਅਤੇ 21 ਸਤੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਐਮ ਸੀ ਆਰ ਸੀ ਨੰਬਰ 1751 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 2009 ਦਾ ਅਤੇ 2011 ਦਾ ਐਮ ਸੀ ਆਰ ਸੀ ਨੰਬਰ 5673 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate